

Technická inšpekcia

Číslo: 637/5,0/2005-Ko

Správa o činnosti Technickej inšpekcie za rok 2004

Materiál sa predkladá:

na základe príkazu č. 1/2002
ministra práce, sociálnych vecí
a rodiny Slovenskej republiky
z 11.01.2002 č.: 33/02-I/30

Materiál predkladá:

Ing. Dušan Konický
riaditeľ Technickej inšpekcie

Materiál vypracovala:

Technická inšpekcia

Bratislava, marec 2005

1. Identifikácia organizácie

Názov organizácie: Technická inšpekcia

Sídlo organizácie: Vazovova 7/A, 811 07 Bratislava

Rezort/zriaďovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Kontakt: tel.: 02/57 269 200
fax: 02/57 269 232
e-mail: tisr@us.tisr.sk

Riaditeľ: Ing. Dušan Konický

Členovia vedenia organizácie:

technický riaditeľ: Ing. Jiří Kurka
ekonomický riaditeľ: Ing. Jaroslava Hrivnáková

Ďalší vedúci zamestnanci:

Vedúci pracoviska TI Bratislava: Ing. Pavel Kopča
Vedúci pracoviska TI Banská Bystrica: Ing. Jozef Žiak
Vedúci pracoviska TI Košice: Ing. Peter Siegfried
Vedúci pracoviska TI Nitra: Ing. Dušan Perniš

Hlavné činnosti:

Technická inšpekcia je príspevková organizácia zriadená na posudzovanie bezpečnosti technických zariadení podľa § 7a zákona NR SR č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci (BOZP) v znení neskorších predpisov a svojou činnosťou podporuje uskutočňovanie štátnej politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike. V zmysle tohto zákona Technická inšpekcia na základe žiadosti klientov:

- podáva odborné a záväzné stanoviská o tom, či sú pri projektovaní, konštrukcii, výrobe, montáži, prevádzke, obsluhu, opravách, údržbe, odborných prehliadkach a odborných skúškach vyhradených technických zariadení splnené požiadavky bezpečnosti technických zariadení,
- vykonáva prehliadky, riadi a vyhodnocuje skúšky vyhradených technických zariadení,
- preveruje odbornú spôsobilosť podnikateľov na výrobu, montáž, opravy, údržbu, odborné prehliadky a odborné skúšky vyhradených technických zariadení,
- preveruje odbornú spôsobilosť fyzických osôb na skúšky, odborné prehliadky a odborné skúšky, opravy alebo obsluhu vyhradených technických zariadení,
- osvedčuje, či technické zariadenia, materiál a dokumentácia stavieb, technických zariadení, technológií, prototypov strojov a zariadení spĺňajú požiadavky bezpečnosti technických zariadení.

Technická inšpekcia sa zároveň zameriava aj na ďalšie činnosti vyplývajúce z jej zriaďovacej listiny, ako je najmä šírenie informácií v oblasti bezpečnosti technických zariadení a stavieb, spracovanie a pripomienkovanie predpisov a technických noriem, zabezpečovanie odborných posudkov, expertíz a prehliadok v oblasti bezpečnosti technických zariadení, strojov a stavieb a zabezpečovanie služieb v akreditovaných a autorizovaných skúšobných laboratóriách v prípadoch, že si to posúdenie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení od prípadu k prípadu vyžaduje.

Technická inšpekcia ako akreditovaný inšpekčný orgán vykonáva činnosť v zmysle zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody ako notifikovaná osoba NB 1354 a autorizovaná osoba SKTC-169 podľa nariadení vlády SR č. 310/2004 Z. z. pre strojové zariadenia, č. 308/2004 Z. z. pre elektrické zariadenia, č. 393/1999

Z. z. pre plynové spotrebiče, č. 513/2001 Z. z. pre jednoduché tlakové nádoby, č. 117/2001 Z. z. pre zariadenia a ochranné systémy určených na použitie v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu, č. 571/2001 Z. z. pre výťahy, č. 183/2002 Z. z. pre osobnú lanovú dopravu, č. 576/2002 pre tlakové zariadenia a č. 176/2003 Z. z. na prepravné tlakové zariadenia. Technická inšpekcia zároveň vykonáva aj činnosť akreditovaného orgánu na certifikáciu výrobkov podľa STN EN 45 011, certifikáciu systémov manažérstva podľa STN EN 45 012 a certifikáciu systémov riadenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa predpisov OSHAS 18801.

2. Poslanie a strednodobá vízia organizácie

Poslanie Technickej inšpekcie

Technická inšpekcia vznikla a vykonáva svoju činnosť so zámerom podporovať presadzovanie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov a iných osôb a bezpečnosti majetku súvisiacou s ochranou práce. Jej činnosť podporuje prevenciu možných havárií, úrazov a škôd spôsobených zlyhaním technických zariadení. Presadzovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci Technická inšpekcia zabezpečuje vykonávaním inšpekcie, a to najmä vykonávaním technických prehliadok a skúšok zariadení v procese ich návrhu a výroby pred uvedením do prevádzky. Pre vybrané skupiny vyhradených technických zariadení (zariadení s vysokou mierou ohrozenia definovaných vyhláškou č. 718/2002 Z. z. na zaistenie bezpečnosti ochrany a zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení) vykonáva opakované úradné skúšky aj v stanovených intervaloch počas prevádzky. Zároveň vykonáva preverovanie odbornej spôsobilosti podnikateľov a fyzických osôb na činnosť na vyhradených technických zariadeniach, pretože skúsenosti ukázali, že zlyhania technických zariadení v prevádzke boli často spôsobované nekvalifikovanými zásahmi vlastných zamestnancov alebo zamestnancov dodávateľských organizácií.

Podstatou činnosti Technickej inšpekcie je poskytnutie dôkazov výrobcovi, dodávateľovi odberateľovi alebo prevádzkovateľovi technických zariadení (najmä zamestnávateľovi, podnikateľským subjektom), že ním navrhnuté, skonštruované, vyrobené, predávané, odovzdávané, preberané, kupované alebo prevádzkované technické zariadenie alebo výrobok (ktorý je používaný ako pracovný prostriedok), sú v súlade s požiadavkami bezpečnosti technických zariadení. Technická inšpekcia poskytuje aj dôkazy, že vykonávaná činnosť neohrozuje život alebo zdravie ľudí, materiálne hodnoty a život a zdravie hospodárskych zvierat, prípadne že vykonávaná činnosť je v súlade s deklarovateľnými postupmi a/alebo v súlade s požiadavkami na riadenie kvality. Vydaný dokument Technickej inšpekcie (tzv. odborné a záväzné stanovisko a osvedčenie resp. certifikát) preukazuje naplnenie niektorých povinností zamestnávateľa (prevádzkovateľa technického zariadenia) podľa zákona č. 330/1996 Z. z. o BOZP. Zároveň úkony preverovania odbornej spôsobilosti dávajú istotu odberateľovi, že dodávateľská organizácia - podnikateľ, ktorý vyrába, montuje alebo vykonáva opravy a údržbu vyhradených technických zariadení, je kompetentná – to znamená, že má potrebné technické a technologické vybavenie, odborne spôsobilých zamestnancov a najmä, že vie organizačne zabezpečiť dodávku tak, aby budúci používateľ alebo prevádzkovateľ technického zariadenia nemusel mať obavy, či zariadenie je bezpečné a zodpovedá stanoveným požiadavkám.

Technická inšpekcia je prvý slovenský akreditovaný inšpekčný orgán európskeho typu poskytujúci služby spoločnosti a zákazníkom v oblasti bezpečnosti technických zariadení.

Pridanou hodnotou inšpekcie je istota, že stav technického zariadenia je v súlade s požiadavkami predpisov ustanovujúcich požiadavky bezpečnosti technických zariadení, a s požiadavkami, ktoré uvádza dodávateľ alebo ktoré si stanovil odberateľ. Znamená to, že v prípade uplatňovania si nároku odberateľa na náhradu škody alebo pri uplatňovaní si náhrady škody podľa zákona č. 294/1999 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú chybným výrobkom, môže klient Technickej inšpekcie verejne vyhlásiť a preukázať splnenie požiadaviek

v tejto oblasti dokumentom vydaným Technickou inšpekciou (odborným vyjadrením, odborným a záväzným stanoviskom, osvedčením alebo certifikátom).

Technická inšpekcia vykonáva činnosť so zámerom podporovať princípy slobodného pohybu tovaru a so zámerom podporovať bezpečnosť a kvalitu výrobkov a technických zariadení rovnako ako plnenie záväzkov na ochranu zdravia a bezpečnosti občanov a zamestnancov. Jedným z cieľov činnosti Technickej inšpekcie je uľahčiť odstraňovanie technických prekážok obchodu vo vzťahu k priemyselným výrobkom, zariadeniam a technológiám.

Technická inšpekcia podporuje opatrenia na presadzovanie právnych predpisov Európskej únie najmä v oblasti normalizácie, metrológie, akreditácie, posudzovania zhody, všeobecnej bezpečnosti výrobkov a zodpovednosti výrobcu za škodu spôsobenú chybným (vadným) výrobkom.

Vnútroštruktúrna činnosť Technickej inšpekcie je smerovaná na trvalé udržanie potrebnej kompetencie organizácie a nepretržité dodržiavanie požiadaviek práva Európskej únie na notifikované orgány. Je zameraná aj na spoluprácu a výmenu informácií medzi organizáciami vykonávajúcimi posudzovanie zhody s konečným cieľom zaviesť vzájomné uznávanie výsledkov posudzovania zhody výrobkov a bezpečnosti technických zariadení ako v regulovanej, tak aj v dobrovoľnej sfére.

Strednodobý výhľad

Perspektívou Technickej inšpekcie je rozvoj nasledovných činností:

- aktívne sa zapájať do činností nezávislých tretích strán posudzujúcich naplnenie základných bezpečnostných požiadaviek v rámci Európskej únie a v rámci odstraňovania technických prekážok obchodu a to už v etape vzniku technických zariadení a výrobkov a vrátane súvisiacich systémov kvality (tzv. notified body podľa európskeho práva, resp. autorizovaná osoba podľa slovenského práva, akreditovaný inšpekčný orgán podľa celosvetových noriem),
- svojou činnosťou zároveň podporovať úlohu Európskej konfederácie inšpekčných orgánov (CEOC), ktorej poslaním je podpora technickej bezpečnosti zariadení v Európe cestou nezávislej inšpekcie a certifikácie výrobkov a systémov manažérstva podporujúc rozvoj kvality a rozvoj riadenia technických rizík,
- informovať odbornú verejnosť o poznatkoch získaných pri činnosti a tým predchádzať vzniku havárií, úrazov a škôd spôsobených prevádzkou technických zariadení,
- v oblasti prevádzky posilniť vykonávanie odborných opakovaných úradných skúšok vyhradených technických zariadení v zmysle vyhlášky MPSVR SR č. 718/2002 Z. z. – zvýšiť a stabilizovať množstvo opakovaných úradných skúšok za rok,
- dosiahnuť akreditáciu pre certifikáciu osôb podľa STN ISO EN/IEC 17 024,
- vykonávať certifikáciu systémov manažérstva
- trvalo udržiavať kompetencie výkonu činnosti v zmysle medzinárodných predpisov notifikácia, akreditácia) a rozvíjať princípy manažérstva kvality nezávislých tretích strán v organizovaní a riadení činnosti Technickej inšpekcie
- v neposlednom rade zlepšovať vnímanie Technickej inšpekcie ako partnerskej expertnej inštitúcie zo strany podnikateľských subjektov.

Plánované použitie finančných prostriedkov

Príjmy Technickej inšpekcie v r.2004 tvorili príjmy z hlavnej činnosti v zmysle zriaďovacej listiny.

Technická inšpekcia dlhodobo hospodári s nulovým príspevkom z rozpočtu zriaďovateľa a svoje náklady pokrýva z výnosov z hlavnej činnosti a dosahuje kladný hospodársky výsledok. Plán príjmov na rok 2005 predpokladá nárast tržieb oproti plánu na rok 2004 o 13%.

Vývoj nákladov na Technickej inšpekcii je rovnomerný a v súlade s rozpočtom. Na rok 2005 je plánovaný rast nákladov o 13%. Rozhodujúci podiel na nákladoch majú mzdové náklady, náklady na cestovné a nájomné. V roku 2005 sa plánuje zvýšiť podiel kapitálových výdavkov o 16% oproti roku 2004. Kapitálové výdavky budú použité na nákup meracích prístrojov a obnovu výpočtovej techniky. Kapitálové výdavky Technická inšpekcia realizuje z fondu reprodukcie a z rezervného fondu.

Personálny plán

Vzhľadom na plánované úlohy a rozvoj predpokladaný nárast zamestnancov Technickej inšpekcie je 10 (najmä inšpektorov). Tento počet zamestnancov by zabezpečil možnosť vyhovieť požiadavkám klientov na vybavenie žiadostí aj v skrátenejších termínoch do 10 pracovných dní a vytvorila by sa rezerva na bezproblémové uvoľňovanie zamestnancov na vzdelávacie akcie, spoluprácu Technickej inšpekcie v komisiách pre prípravu technických predpisov a noriem (čl. 16 STN EN 45004) a účasť zamestnancov Technickej inšpekcie v pracovných komisiách CEOC a EÚ.

Predpokladaný rozvoj Technickej inšpekcie je zobrazený v schéme v prílohe č. 1.

3. Charakteristika kontraktu organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Technická inšpekcia je príspevková organizácia pre oblasť inšpekcie bezpečnosti technických zariadení. Je organizáciou priamo riadenou MPSVR SR. Technická inšpekcia s ohľadom na špecifiká jej činnosti nevyžaduje príspevok zo štátneho rozpočtu a nemá uzavretý kontrakt s ústredným orgánom štátnej správy.

4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady

Technická inšpekcia (TI) vykonávala inšpekčnú činnosť na vyhradených tlakových, zdvíhacích, elektrických a plynových technických zariadeniach podľa vyhlášky Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 718/2002 Z. z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení (ďalej len vyhlášky) a na iných technických zariadeniach a strojoch na základe požiadaviek výrobcov, dovozcov, dodávateľov a prevádzkovateľov vyhradených technických zariadení.

TI podľa § 4 ods. 2 vyhlášky preverovala **odbornú spôsobilosť organizácií** na výrobu, montáž, rekonštrukcie, opravy a údržbu vyhradených technických zariadení, na vykonávanie ich odborných prehliadok a odborných skúšok (revízií) a na plnenie tlakových nádob na dopravu plynov vrátane nádrží motorových vozidiel a o splnení bezpečnostno-technických požiadaviek súvisiacich s touto činnosťou vydávala odborné a záväzné stanovisko. Táto činnosť predstavovala **5,5 %** kapacity TI.

TI podľa § 5 ods. 2 vyhlášky **osvedčovala, že konštrukčná dokumentácia** vyhradených technických zariadení zodpovedá požiadavkám vyhlášky a bezpečnostno-technickým požiadavkám. Táto činnosť predstavovala **10,5 %** kapacity TI.

TI podľa § 10 ods. 1 citovanej vyhlášky riadila výkon **typovej skúšky** vyhradených technických zariadení a vyhodnocovala výsledky typovej skúšky v 82 prípadoch, čo predstavovalo menej ako **1%** kapacity TI

TI podľa § 11 ods. 1, 5, 6, citovanej vyhlášky riadila výkon **prvej úradnej skúšky** vyhradených technických zariadení a vyhodnocovala jej výsledok. Táto činnosť tvorila **22,5 %** kapacity TI. Okrem prvých úradných skúšok vykonávala aj **opakované úradné skúšky** na zariadeniach uvedených do prevádzky pred 1.7.1979, niektorí prevádzkovatelia už začali

uplatňovať požiadavky aj na zariadenia vyrobené po tomto dátume. Táto činnosť predstavovala **24,7 %** kapacity TI.

TI podľa § 14 ods. 4 v zmysle § 15, 16, 18 a 24 citovanej vyhlášky **overovala odbornú spôsobilosť pracovníkov na výkon odborných prehliadok a odborných skúšok** a na samostatnú **montáž a opravy**, prípadne na riadenie prác pri vykonávaní montáže a opráv vyhradených technických zariadení. Táto činnosť predstavovala **4 %** kapacity TI.

TI podľa § 17 ods. 2 overovala **odbornú spôsobilosť pracovníkov na obsluhu** parných a kvapalinových kotlov, mobilných a vežových žeriavov a vyhradených plynových zariadení skupiny A a vydávala o tom preukazy. Táto činnosť tvorila **6 %** kapacity TI.

Na zariadeniach, ktoré nie sú definované ako vyhradené technické zariadenia, TI vykonávala činnosť podľa § 7a ods. 4 písm. e) zákona číslo 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov - to znamená, že **osvedčovala súlad týchto zariadení s požiadavkami bezpečnosti technických zariadení, čo predstavovalo 7,5 % kapacity TI**. Zároveň v zmysle tohoto ustanovenia zákona osvedčovala, či dokumentácia stavieb, technických zariadení, technológií, prototypov strojov a zariadení spĺňa požiadavky bezpečnosti technických zariadení. Táto činnosť predstavovala **14,5 %** kapacity TI.

Výkon činnosti Technickej inšpekcie ako notifikovanej osoby NB 1354 a autorizovanej osoby SKTC-169 **pri posudzovaní zhody predstavoval 3,4 % kapacity TI**.

Oblasť činnosti	Rok 2001	Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004
Odborná spôsobilosť organizácií	5,8%	5 %	3 %	5,5 %
Osvedčovanie konštrukčnej dokumentácie	18,3%	15 %	13 %	10,5 %
Typové skúšky	1,2%	1 %	0 %	0 %
Prvé úradné skúšky	30,1%	26 %	12 %	22,5 %
Opakované úradné skúšky	14,5%	14 %	10 %	24,7 %
Odborná spôsobilosť odb. pracovníkov	3,5%	4 %	7 %	4 %
Odborná spôsobilosť obslúh	6,8%	8 %	19 %	6 %
Osvedčovanie zariadení ¹⁾	19,4%	19 %	24 %	22 %
Posudzovanie zhody - z. č. 264/1999 Z. z.	0,0%	2 %	10 %	3,4 %
Preprava nebezpečných vecí (ADR) a OZS pre liehovary a octárne	0,2%	0 %	0 %	0,4 %
Iná činnosť	0,2%	6 %	2 %	1 %
Celkom	100,00%	100,00%	100,00%	100,00 %

¹⁾ Osvedčovanie dokumentácie stavieb 14,5 %, osvedčovanie technických zariadení (okrem vyhradených) 7,5 %.

Náklady na úkony sú plne kryté cenami v zmysle cenníka Technickej inšpekcie.

Sledované činnosti, sú si rozsahom vyžadovaných nákladov a náročnosťou na technické zabezpečenie podobné (podiel nákladov na jeden druh činnosti z nákladov na všetky činnosti je priamo úmerný podielu podľa percenta kapacity uvedenej v tabuľke), náklady sa nesledujú podľa jednotlivých činností. Sledovanie jednotlivých nákladov vo vzťahu k jednotlivým výkonom by bolo s ohľadom na samostatnú evidenciu zložiek nákladov a súvisiace nároky na pracovnú silu neefektívne. Z tohoto dôvodu sa náklady posudzujú kumulatívne (osobné náklady, cestovné, služby) podľa jednotlivých položiek účtovného rozvrhu.

Ak hodnotíme činnosť Technickej inšpekcie, je potrebné venovať pozornosť aj medzinárodnej spolupráci. V rámci medzinárodnej spolupráce sa zástupcovia Technickej inšpekcie pravidelne zúčastňujú rokovaní generálneho zhromaždenia a rokovaní technických výborov ako riadny člen Európskej konfederácie inšpekčných organizácií (CEOC). Počas rokovaní boli získané odborné informácie z činnosti jednotlivých technických komisií CEOC a podrobné informácie o niektorých čiastkových problémoch, ktoré sa týkajú činnosti inšpekčných orgánov. V rámci členstva Technickej inšpekcie v CEOC v roku 2004 sa určení

zamestnanci zúčastnili rokovaní ako stáli členovia technických komisií CEOC pre elektrické zariadenia, pre tlakové zariadenia, pre stroje, výťahy a žeriavy a pre hodnotenie zhody. Zástupcovia TI sa zúčastňovali aj rokovania Fóra notifikovaných organizácií a pracovnej skupiny Európskej komisie pre tlakové zariadenia, výťahy, stroje, plynové zariadenia, lanové dráhy a lanové vleky.

Okrem spolupráce s CEOC sa naďalej podávali informácie a vykonávali konzultácie o používaní predpisov a o činnosti TI so zahraničnými investormi, výrobcami a dodávateľmi technických zariadení a technologických celkov. Vykonávali sa aj typové, resp. úradné skúšky a skúšky v rámci posudzovania zhody v zahraničí.

5. Rozpočet Technickej inšpekcie

Ukazovateľ	Plán 2004	Skutočnosť 2004	% plnenia 2004
	(v tis. Sk)	(v tis. Sk)	
Výnosy z hlavnej činnosti:	99 000	135 752	137,12
z toho: dotácie	-	-	-
tržby	97 000	135 206	139,39
ostatné výnosy	2 000	546	27,30
Náklady na hlavnú činnosť:	99 000	118 084	119,28
v tom: spotrebované nákupy (50)	4 500	6 580	146,22
z toho: spotreba materiálu (501)	4 500	6 580	146,22
z toho: kancelárske potreby	1 300	1 294	99,54
pohonné hmoty	1 600	1 433	89,56
DHM (drobný hmotný majetok)	1 000	1 893	189,30
služby (51)	23 500	21 867	93,05
z toho: oprava a údržba (511)	1 800	1 851	102,83
cestovné (512)	5 300	6 670	125,85
náklady na reprezentáciu (513)	200	186	93,00
ostatné služby (518)	16 200	13 160	81,23
nájomné	6 000	6 898	114,97
drobný nehmotný majetok	500	537	107,40
osobné náklady (52)	68 000	83 366	122,60
z toho: mzdové (521)	48 800	63 143	129,39
náklady na sociálne poistenie(524+ 525)	17 500	18 768	107,25
sociálne náklady (527 + 528)	1 700	1 455	85,59
z toho: príspevok na stravovanie	1 100	923	83,91
dane a poplatky (53)	100	66	66,00
ostatné náklady (54)	400	1 121	280,25
odpisy (551)	2 500	5 084	203,36
Výsledok hospodárenia	-	17 599	-

Komentár k rozpočtu:

Výnosy z hlavnej činnosti príspevkovej organizácie

Technická inšpekcia hospodárila v roku 2004 s nulovým príspevkom.

Tržby za predaj (602) 135 206 281,95 Sk

Tržby Technickej inšpekcie predstavujú výnosy z hlavnej činnosti organizácie, v zmysle zriaďovacej listiny. Hlavný podiel tržieb (57,7%) sa získal z výkonu úradných skúšok a posudzovania konštrukčnej dokumentácie technických zariadení.

Náklady na hlavnú činnosť príspevkovej organizácie

Spotrebované nákupy (50) 6 580 446,63 Sk

Uvedený ukazovateľ predstavuje náklady na bežnú prevádzkovú spotrebu (kancelársky materiál, drobný materiál, náklady na ochranné pracovné pomôcky, normy, knihy a časopisy, pohonné hmoty), nevyhnutné pre zabezpečenie bežnej prevádzky organizácie.

Služby (51) 21 866 800,80 Sk

Najväčší podiel na tomto ukazovateli predstavujú náklady a služby spojené s nájmom vo výške 6 898 tis. Sk, náklady na služby (poštovné, telefóny, školenia a semináre) vo výške 4 166 tis. Sk, náklady na cestovné vo výške 6 670 tis. Sk.

Osobné náklady (52) 83 365 971 Sk

Ukazovateľ osobné náklady pozostáva zo mzdových nákladov, nákladov na sociálne poistenie, ostatných sociálnych nákladov (2%).

Iné náklady (53 + 54 + 55) 6 271 089,13 Sk

Najväčší podiel na tomto ukazovateli majú odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku vo výške 5 084 tis. Sk.

Výsledok hospodárenia 17 599 346,17 Sk

6. Personalistika

K 31. 12. 2004 bolo v pracovnom pomere na Technickej inšpekcii celkove 158 zamestnancov (z toho 60 žien). Zo 158 zamestnancov bolo 97 výkonných inšpektorov (z toho 13 žien), 6 ústredných inšpektorov, 1 metodik pre zdvíhacie zariadenia a 49 zamestnancov operačného manažmentu (z toho 42 žien), 3 upratovačky a 2 informátorky.

Z hľadiska odbornosti inšpektorov k 31.12.2004 malo 87 inšpektorov vysokoškolské vzdelanie (z toho 10 žien) a 10 úplné stredoškolské technické vzdelanie (z toho 3 ženy). Technická inšpekcia mala 18 inšpektorov zdvíhacích zariadení, 20 inšpektorov plynových zariadení (z toho 3 ženy), 21 inšpektorov tlakových zariadení (z toho 1 žena), 23 inšpektorov elektrických zariadení, 6 inšpektorov pre technickú bezpečnosť strojov (z toho 1 žena), 9 inšpektorov pre dokumentáciu zariadení, stavieb a technológií (z toho 8 žien), 6 ústredných inšpektorov a 1 metodika pre zdvíhacie zariadenia s vysokoškolským vzdelaním.

U zamestnancov operačného manažmentu malo 9 zamestnancov vysokoškolské vzdelanie (z toho 4 ženy), 49 zamestnancov malo úplné stredoškolské vzdelanie (z toho 40 žien), 3 zamestnanci mali stredné odborné vzdelanie (z toho 3 ženy) a 3 zamestnanci mali základné vzdelanie (z toho 3 ženy – informátorka a 2 upratovačky).

Prehľady o počte a štruktúre zamestnancov Technickej inšpekcie:

Priemerný stav zamestnancov podľa rokov (informatívne):

Rok	Stav zamestnancov	
	Spolu	Z toho inšpektorov
1998	139	97
1999	144	97
2000	147	95
2001	149	96
2002	152	97
2003	153	97
2004	154	96

Technická inšpekcia má 5 pracovísk, a to:

- Pracovisko v Bratislave - TIBA, ktoré tvorí vedúci pracoviska, vedúci inšpektori, inšpektori, vedúca organizačno-ekonomického oddelenia, operačný manažment
- Pracovisko v Banskej Bystrici - TIBB, ktoré tvorí vedúci pracoviska, vedúci inšpektori, inšpektori, vedúca organizačno-ekonomického oddelenia, operačný manažment
- Pracovisko v Košiciach - TIKO, ktoré tvorí vedúci pracoviska, vedúci inšpektori, inšpektori, vedúca organizačno-ekonomického oddelenia, operačný manažment
- Pracovisko v Nitre - TINA, ktoré tvorí vedúci pracoviska, vedúci inšpektori, inšpektori, vedúca organizačno-ekonomického oddelenia, operačný manažment
- Pracovisko ústredie - USTI, ktoré tvorí riaditeľ Technickej inšpekcie, riaditeľ technického odboru a ním riadení ústrední inšpektori, informatici a referentka, ďalej riaditeľ ekonomického odboru a ním riadení hospodári, vedúca finančného oddelenia, všeobecné účtovníčky, mzdová účtovníčka, finančné účtovníčky, organizačný a právny odbor, ktorý riadi riaditeľ TI, do ktorého patrí asistent riaditeľa, manažér kvality, právnicki – kontrolóri, personalista a referentka.

Stav zamestnancov k 31.12.2004:

Pracovisko	Inšpektori	z toho ženy	Ústrední inšpektori + metodik	Operačný manažment	z toho ženy	Obslužný manažment	z toho ženy	Spolu	z toho ženy
TIBA	19	4		6	6	1	1	26	11
TIBB	26	4		8	8	2	2	36	14
TIKO	26	2		8	8	1	1	35	11
TINA	26	3		7	7	1	1	34	11
USTI			7	20	13			27	13
Spolu	97	13	7	49	42	5	5	158	60

Fyzický stav zamestnancov Technickej inšpekcie k 31.12.2003 bol 153 zamestnancov (z toho 59 žien). V priebehu roku 2004 bolo prijatých do pracovného pomeru 17 zamestnancov, z toho 1 ústredný inšpektor pre plynové zariadenia, 1 metodik pre zdvíhacie zariadenia na dobu určitú (dôchodca), 8 inšpektorov, 1 právnička, 1 finančná účtovníčka, 1 fakturantka, 1 pisárka na dobu určitú a 3 upratovačky. Technická inšpekcia prijímala zamestnancov z úradov práce, inzerciou v tlači a informáciou na svojej webovej stránke.

Pracovný pomer rozviazalo 9 zamestnancov, z toho 4 inšpektori (z toho 1 inšpektor odchod do starobného dôchodku), 1 metodik na dobu určitú (dôchodca), 1 fakturantka – v skúšobnej dobe, 2 upratovačky – na dobu určitú (dôchodkyne) a 1 referentka nastúpila na riadnu materskú dovolenku. V roku 2004 zomreli 3 zamestnanci Technickej inšpekcie – inšpektori. Technická inšpekcia zamestnávala 3 zamestnancov so zmenenou pracovnou schopnosťou. V organizácii v roku 2004 bol 40 hodinový pracovný týždeň. Priemerná veková štruktúra zamestnancov Technickej inšpekcie bola 45 rokov.

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2004:

ZŠ	SO	USO	VŠ
3	3	49	103

Vysokoškolské vzdelanie získali zamestnanci Technickej inšpekcie na:

Strojnícka fakulta	Elektrotechnická fakulta	VŠ dopravná	Hutnícka fakulta	Chemicko-technická fakulta	Poľnohospodárska fakulta	Stavebná fakulta	iné
42	24	8	7	7	5	4	6

Výchova a vzdelávanie

Technická inšpekcia pri vzdelávaní zamestnancov postupuje v súlade s § 153 Zákonníka práce a využíva aj starostlivosť o kvalifikáciu zamestnancov a jej zvyšovanie v zmysle zákona NR SR č. 386/1997 Z. z. o ďalšom vzdelávaní, najmä pri externom vzdelávaní.

Rozvoju ľudských zdrojov je venovaná vysoká pozornosť. Technická inšpekcia má spracovaný Projekt vzdelávania zamestnancov. Na rok 2004 bol spracovaný plán vzdelávania zamestnancov, na základe ktorého bol spracovaný harmonogram vzdelávania zamestnancov Technickej inšpekcie na rok 2004 podľa požiadaviek jednotlivých pracovísk.

Vzdelávanie zamestnancov je neoddeliteľnou súčasťou organizovania činnosti Technickej inšpekcie. Vzdelávanie je rozdelené na štyri oblasti, a to:

- vrcholový manažment (riaditeľ, riaditeľ TO, riaditeľ EO, vedúci pracovísk)
- stredný manažment (vedúci inšpektori, ústrední inšpektori, vedúce oddelení, manažér kvality, právnicki)
- inšpektori (tlakových, zdvíhacích, elektrických, plynových zariadení, strojov, stavebnej dokumentácie)
- operačný manažment (ekonómky, fakturantky, referentky, všeobecné účtovníčky, finančné účtovníčky, mzdová účtovníčka, personalista, informatik, hospodár).

Z celkového počtu inšpektorov sa k 31.12.2004 zúčastnili vstupného vzdelávania spolu 9 inšpektorov, a to: 4 inšpektori - čakatelia pre vyhradené tlakové zariadenia, 1 inšpektor - čakateľ pre vyhradené plynové zariadenia (ústredný inšpektor), 1 inšpektor - čakateľ pre vyhradené elektrické zariadenia, 2 inšpektori - čakatelia pre vyhradené zdvíhacie zariadenia, 1 inšpektor - čakateľ strojových zariadení a technológií. Základný pohovor po 18 mesiacoch úspešne absolvovalo 6 inšpektorov, a to 1 inšpektor na vyhradené elektrické zariadenia, 1 inšpektor na vyhradené plynové zariadenia, 2 inšpektori na vyhradené tlakové zariadenia, 1 inšpektor na vyhradené zdvíhacie zariadenia a 1 inšpektor strojových zariadení a technológií.

Spoločný odborný seminár pre všetkých zamestnancov TI bol zabezpečený vlastnými zamestnancami a konal sa v dňoch 22.-24.9.2004 v Tatranských Matliaroch. Bol zameraný na odborný seminár inšpektorov TI pre tlakové, zdvíhacie, plynové, elektrické zariadenia, strojné zariadenia a pre posudzovanie stavebnej dokumentácie sa zameral na aplikáciu vyhlášky MPSVR SR č. 718/2002 Z. z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení a na hodnotenie pracovných postupov, zákon č. 330/1996 Z. z., č. 95/2000 Z. z., č. 272/1994 Z. z. a nariadenia vlády č. 310/2004, č. 159/2001 Z. z., č. 201/2001 Z. z. V rámci spoločného odborného seminára sa uskutočnil tiež odborný seminár pre operačný manažment (ADM) – účtovníčky, ekonómky, fakturantky, personalistu, hospodárov, referentky pre databázy.

V I. polroku 2004 v termíne sa konali odborné semináre, a to:

- od 12. do 13.2.2004 prebiehal odborný seminár inšpektorov PZ
- od 12. do 13.2.2004 prebiehal odborný seminár inšpektorov STR
- dňa 18.2.2004 prebiehal odborný seminár inšpektorov DOK/STA
- od 19. do 20.2.2004 prebiehal odborný seminár inšpektorov TZ

- od 18. do 19.3.2004 prebiehal odborný seminár inšpektorov EZ
  - od 26. do 27.3.2004 prebiehal odborný seminár inšpektorov ZZ.
- Odborné semináre boli zabezpečované vlastnými lektormi.

V dňoch 28. –30.6.2004 sa 5 inšpektorov a v dňoch 4. a 5.11.2004 sa 19 inšpektorov Technickej inšpekcie zúčastnilo kurzu meranie hrúbky materiálov ultrazvukovým hrúbkometerom. Dňa 6.10.2004 sa 5 inšpektorov a dňa 10.12.2004 sa 10 inšpektorov Technickej inšpekcie zúčastnilo kvalifikačných skúšok na certifikáciu personálu v metóde NDT - merania hrúbok ultrazvukom UTT, konaných podľa STN 01 5021 a STN EN 473, ktoré zabezpečil Reaktortest s.r.o., Trnava a Prvá zväračská, a.s. Bratislava.

Inšpektori sa zúčastnili dňa 19.10.2004 špecializovaného seminára na získanie certifikátu s európskou platnosťou na kvalifikáciu vo zváraní pre absolventov kurzu technológov zvárania.

Operačný manažment sa zúčastnil odborného seminára dňa 17.2.2004 v Bratislave, a to pre referentky databáz, hospodárov, ekonómky, účtovníčky, ktorého cieľom bolo zabezpečiť jednotný postup.

Dňa 14.1.2004 sa konalo preškolenie k zákonu č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Všetky účtovníčky získali certifikát o úspešnom absolvovaní školenia „Informačný systém pre klientov Štátnej pokladnice“, čo sa prejavilo v bezproblémovom nábehu na nový systém.

Ďalšie školenie a odborné semináre operačného manažmentu (účtovníčky, fakturantky, personalista, referentky, hospodár) sa zabezpečujú formou ponúk akreditovaných školiacich stredísk.

Metrológ Technickej inšpekcie sa zúčastnil dňa 19.2.2004 seminára Kvalita merania II, kde získal osvedčenie. Kurz organizovala CHEMMEA s.r.o. Bratislava. Taktiež sa priebežne zúčastňuje akcií poriadaných Slovenskou metrologickou spoločnosťou Bratislava.

Zástupcovia Technickej inšpekcie sa zúčastnili v dňoch 15.-16.3.2004 v Bratislave školenia o Modeli výnimčnosti EFQM, ktorý zorganizovala Slovenská spoločnosť pre kvalitu.

Manažér kvality a vedúci certifikačného odboru pre kvalitu sa zúčastnili medzinárodnej konferencie „Svetový deň kvality“ v dňoch 10.-11.11.2004, ktorú organizovala Slovenská spoločnosť pre kvalitu Žilina.

Manažérovi kvality Technickej inšpekcie Ing. Tiborovi Šimoničovi bolo udelené ocenenie TOP manažér kvality roku 2004.

Na všetkých pracoviskách Technickej inšpekcie v roku 2004 sa uskutočňovalo pravidelné oboznámenie zamestnancov s aktuálnymi zmenami v dokumentácii systému kvality.

Vedenie Technickej inšpekcie, ústrední inšpektori a manažér kvality sa zúčastnili Dňa skúšobníctva 3.9.2004, ktorý bol spojený s odovzdaním Ceny W. Kempelena za skúšobníctvo. Cenu získal aj zamestnanec Technickej inšpekcie Ing. Rudolf Bilkovič.

Vedenie Technickej inšpekcie a ústrední inšpektori sa zúčastnili Svetového dňa normalizácie dňa 13.-14.10.2004, ktorý zabezpečoval UNMS SR a SUTN. Cenu predsedu UNMS SR za normalizáciu za rok 2004 za celoživotnú činnosť získal Ing. Rudolf Dušanič, PhD.

Vedenie Technickej inšpekcie a ústrední inšpektori sa v dňoch 3. a 4. 11. 2004 zúčastnili odborného školenia notifikovaných a autorizovaných osôb v Piešťanoch, kde získali osvedčenie vydané Úradom pre normalizáciu metrologiu a skúšobníctvo SR.

Vybratí zamestnanci z jednotlivých pracovísk absolvovali kurz anglického jazyka, ktorý sa realizuje formou odborného (technického) smeru a konverzácie, a to kombinácie právneho a technického jazyka v zmysle zásad pre jazykovú prípravu zamestnancov Technickej inšpekcie.

Zároveň sa umožnilo inšpektorom zúčastňovať sa odborných akcií v Slovenskej republike (konferencie, výstavy), ktoré slúžili pre získanie nových informácií v príslušnej oblasti.

Ciele, ktoré boli stanovené pre rozvoj ľudských zdrojov, boli splnené a priniesli kladný výsledok. Za rok 2004 sa realizovali odborné semináre a kurzy zamestnancov Technickej inšpekcie v sume 720 551,- Sk.

Plán v personálnej oblasti

Na rok 2005 bol spracovaný Harmonogram vzdelávania zamestnancov Technickej inšpekcie podľa vyhodnotenia uplynulých rokov a podľa požiadaviek z jednotlivých pracovísk.

Na základe tohto Harmonogramu sa plánuje vykonať periodické školenie audítorov na komplexné riadenie a zabezpečovanie kvality podľa noriem STN EN 45 004, 45 011, 45 012 a STN EN ISO/IEC 17 024, na systémy manažérstva kvality podľa STN EN ISO 9001:2001 a 9004:2001. Pre nových inšpektorov sa zabezpečí kurz interných audítorov podľa STN EN ISO 9001:2001 a 9004:2001.

Pre vybratých inšpektorov tlakových zariadení a plynových zariadení je zabezpečený kurz európskych zvaračských technológov aj so získaním certifikátu, ktorý je potrebný pre posudzovanie zhody podľa Smerníc EÚ príslušných zariadení.

Pripravený je kurz proklientskeho správania sa pre vybratých zamestnancov Technickej inšpekcie s cieľom skvalitnenia komunikácie s klientom.

7. Ciele a prehľad ich plnenia

Technická inšpekcia splnila všetky úlohy podľa požiadaviek zákazníkov. Napriek kapacitným ťažkostiam niektorých pracovísk vybavovala (okrem dohôd s klientom) požiadavky do 30 dní a v množstve prípadov po predchádzajúcich súhlasoch žiadateľa aj v skrátených lehotách do 5 resp. 10 pracovných dní. Odborné zistenia pri výkone inšpekčnej činnosti sú uvedené v prílohe č. 2 tejto správy.

Technická inšpekcia operatívne plnila aj úlohy vyžadované MPSVR SR, ÚNMS SR, príp. Národným inšpektorátom práce, najmä v oblasti legislatívy a koncepcie BOZP, pričom zamestnanci Technickej inšpekcie sú členmi v 7 Technických komisiách pri SÚTN a vypracovali pripomienky k 96 návrhom slovenských technických noriem.

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v danom roku

Možno konštatovať, že Technická inšpekcia splnila svoje úlohy v roku 2004 v súlade s kompetenciami danými zákonom č. 330/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákonom č. 264/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov a v súlade so zriaďovacou listinou. Technická inšpekcia je od 1. 5. 2004 ako notifikovaná osoba NB 1354 poverená Európskou komisiou posudzovaním zhody podľa príslušných Smerníc EU. Technická inšpekcia v roku 2004 získala akreditáciu na certifikačný orgán certifikujúci systémy manažérstva podľa STN EN ISO 9001:2001 a systémy manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa predpisu

OHSAS 18001:1999 a certifikačný orgán na výroby podľa STN EN 45011:2000. Oproti predpokladanému vývoju mešká proces akreditácie na certifikačný orgán certifikujúci osoby podľa STN EN ISO/IEC 17024 s ohľadom na dlhé intervaly pri reakcii Slovenskej národnej akreditačnej služby (SNAS) na podnety Technickej inšpekcie. Technická inšpekcia prešla úspešne reakreditáciou SNAS-om ako inšpekčný orgán podľa STN EN 45004 s platnosťou osvedčenia o akreditácii do 07.11.2007.

9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Medzi hlavné skupiny zákazníkov využívajúcich výsledky činnosti Technickej inšpekcie patria:

- zamestnávateľa,
- podnikatelia vykonávajúci činnosť na vyhradených technických zariadeniach
- odborní pracovníci vykonávajúci odborné prehliadky a odborné skúšky zariadení,
- pracovníci na opravy a montáž strojov a technických zariadení,
- obsluha technických zariadení, tlakových, zdvíhacích a plynových,
- projektanti a konštruktéri strojov a technických zariadení, technológií a stavieb,
- výrobcovia a dodávatelia strojov a technických zariadení, technológií a stavieb,
- investori a prevádzkovatelia strojov a technických zariadení,
- Ministerstvo práce a sociálnych vecí a rodiny SR,
- Úrad pre metrológiu, normalizáciu a skúšobníctvo SR,
- Slovenský ústav technickej normalizácie
- orgány štátnej správy v oblasti inšpekcie práce,
- stavebné úrady pri vydávaní stavebných povolení,
- oprávnené vzdelávacie organizácie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

Technická inšpekcia vzhľadom na princípy uvedené v čl. 4 STN 45 004 vyžadujúce neustrannosť a nezávislosť inšpekčného orgánu a jeho výkon činnosti nediskriminačným spôsobom nerozlišuje žiadateľov a preto nesleduje podiel vymenovaných kategórií užívateľov výstupov TI z hľadiska percentuálneho zastúpenia resp. podľa nákladov, resp. príjmov súvisiacich s vymenovanými kategóriami užívateľov.

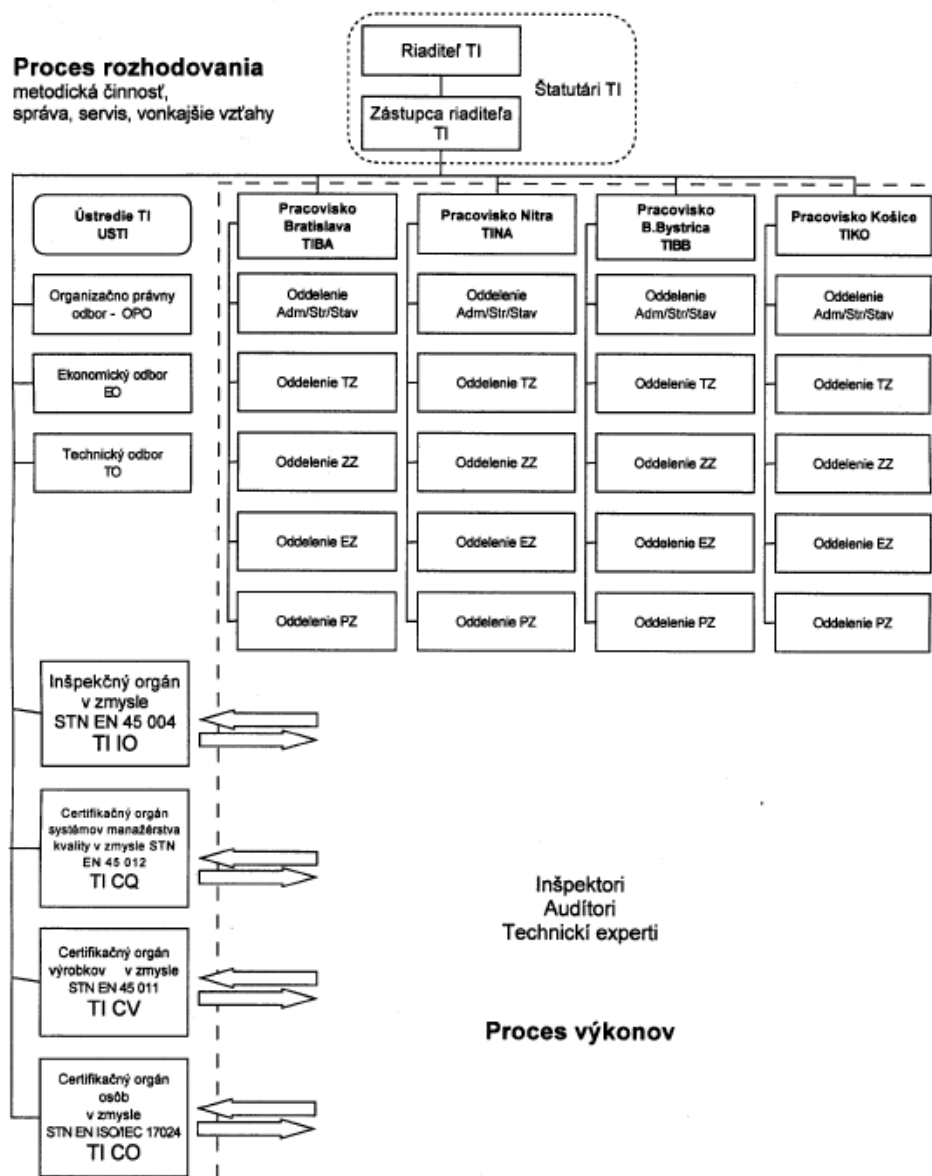
10. Zámer pre rok 2005

Dôležitou úlohou bude naďalej aktívne pôsobiť v oblasti bezpečnosti technických zariadení v prevádzke a to vykonávaním opakovaných úradných skúšok vyhradených technických zariadení a aktívnym odovzdávaním skúseností a poznatkov z výkonu činnosti na seminároch, konferenciách a webovej stránke Technickej inšpekcie www.tisr.sk.

Strednodobou perspektívou Technickej inšpekcie je rozvoj činností v zmysle jej poslania – najmä aktívne sa zapojiť do činnosti nezávislých tretích strán posudzujúcich naplnenie základných bezpečnostných požiadaviek už v etape návrhu, výroby, uvedenia na trh a do prevádzky technických zariadení a výrobkov vrátane súvisiacich systémov kvality (tzv. notified body podľa európskeho práva, resp. autorizovaná osoba podľa slovenského práva). Touto činnosťou zároveň TI podporuje úlohu Európskej konfederácie inšpekčných orgánov – CEOC, ktorej poslaním je podpora bezpečnosti technických zariadení v Európe cestou nezávislej inšpekcie a certifikácie podporujúc rozvoj kvality a riadenia technických rizík.

MATICOVÁ SCHÉMA TECHNICKEJ INŠPEKCIE

Proces rozhodovania
metodická činnosť,
správa, servis, vonkajšie vzťahy

Odborné zistenia pri inšpekčnej činnosti

1. Konštrukčná dokumentácia technických zariadení (KD)

Posudzovanie a osvedčovanie konštrukčnej dokumentácie vyhradených technických zariadení má asi 10 % podiel na kapacite výkonov. Väčšina predložených konštrukčných dokumentácií bola vypracovaná v dostatočnom rozsahu a na požadovanej úrovni a bola preto osvedčená bez toho, aby ju bolo potrebné dopĺňať.

Posudzovanie konštrukčnej dokumentácie **tlakových zariadení (TZ)** ovplyvňuje účinnosť nariadenia vlády SR č. 576/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na tlakové zariadenia (ďalej len NV). Vo väčšine prípadov sa teda kontroluje kompletnosť dokumentácie v súlade s požiadavkami NV. Pri posudzovaní sú zisťované nasledovné nedostatky:

- neboli k dispozícii niektoré časti dokumentácie. Najčastejšie išlo o chýbajúcu analýzu rizík, nebol určený modul posudzovania, chýbali WPaR a WPS (technologické postupy zvarovania), v technických správach chýbali časti výpočtov bezpečnostných zariadení a požiadavky na skúšanie zariadení (posudzovanie zhody, 1. úradná skúška)
- nedostatočne boli uvádzané nastavenia zabezpečovacích zariadení – pre modul G, vybavenie meracími a zabezpečovacími zariadeniami, pokyny pre prevádzku, bližšia špecifikácia pracovnej látky, požiadavky na odbornú spôsobilosť obsluhy,
- pri navrhovaní tlakových zariadení boli použité neplatné STN (STN 06 0830, STN 06 0310),

Uvedené nedostatky vyplývajú väčšinou ešte stále z nedostatočnej informovanosti projektantov o zavedení európskej legislatívy (Smernice EU) do právneho systému SR.

Pri posudzovaní konštrukčnej dokumentácie **zdvíhacích zariadení (ZZ)** ovplyvňuje činnosť Technickej inšpekcie NV SR č. 310/2004 Z. z. (najmä pre žeriavy) a NV SR č. 571/2002 (výťahy). KD najmä žeriavov Technická inšpekcia osvedčuje len na základe požiadavky klienta, ktorý osvedčenie potom využíva pre vyhlásenie o zhode pre uvedený výrobok. V režime osvedčovania KD nezisťujeme závažné nedostatky. V procese preskúmania žiadosti priamo konzultujeme s klientom. S problémov ktoré riešime, chceme upozorniť napr. na:

- nedostatočné analýzy neodstrániteľných nebezpečenstiev,
- chýbajúce časti výpočtov v predložených dokumentáciách.

Konštrukčná dokumentácia **elektrických zariadení (EZ)** sa najčastejšie posudzovala v etape posudzovania dokumentácie pre stavebné povolenie, ale aj ako konštrukčná dokumentácia nových trafostaníc, elektrických zariadení vo výbušnom prostredí a KD zhromažďísk osôb. Môžeme konštatovať, že došlo k zlepšeniu resp. skvalitneniu projektov. Pri posudzovaní sa zisťovali nasledovné nedostatky:

- nebola uvedená odborná spôsobilosť projektanta elektrických zariadení,
- v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu neboli zohľadnené požiadavky na vypínanie neutrálneho vodiča a ochranu rozvodov prúdovými chráničmi,
- neboli dostatočne vypracované protokoly o určení prostredia pre elektrické zariadenia,
- v dokumentáciách boli chyby v návrhoch uzemňovacích sústav pre zariadenia nad 1000 V,
- pri návrhu iskrovo bezpečných obvodov chýbal v dokumentácii ich podrobný popis a vyhodnotenie parametrov podľa kapitoly 12, STN EN 60079-14 (33 2320):2000,
- nebolo uvedené vyhodnotenie skratovej bezpečnosti s uvedením skratového výkonu, skratových prúdov a skratovej odolnosti podľa § 194 ods.3 vyhl. č. 59/1982 Zb., v znení neskorších predpisov a STN IEC 60 909, STN 33 2000-4-43 a STN EN 60439-1

- nedostatočne boli uvedené zásady na vykonanie skúšok technického zariadenia a kritériá ich úspešnosti pred uvedením zariadenia do prevádzky.

Pri posudzovaní konštrukčnej dokumentácie **plynových zariadení (PZ)** rovnako ako v roku 2003 pretrváva stav, že osvedčovanie KD PZ (najmä projekty plynofikácie) sa vykonáva spolu s vyjadrením pre stavebné konanie (80%). Ostatné požiadavky na posúdenie KD PZ vyplývajú z rozhodnutí klientov - stále viac klientov žiada o posudzovanie z vlastného rozhodnutia. Táto skutočnosť je výsledkom informovania klientov zamestnancami Technickej inšpekcie pri výkone prvých úradných skúšok, odborných seminároch a tlaku stavebných úradov, investorov a dodávateľa plynu (SPP). V dokumentáciách boli zisťované nasledovné nedostatky:

- najviac závažných nedostatkov bolo zisťovaných v projektoch pre čerpacie stanice naplnenie nádrží motorových vozidiel skvapalnenými uhľovodíkovými plynmi,
  - chýbali výpočty vetrania na spaľovanie a výmenu vzduchu, nesprávne technické riešenie vetrania, osadenie spotrebičov a riešenie odvodu spalín,
  - neboli dodržané ochranné pásma plynových zariadení v zmysle § 27 zákona č. 70/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov,
  - nedostatočne boli navrhované poistné a zabezpečovacie zariadenia (najmä pre plynové spotrebiče a pre čerpacie stanice na plnenie nádrží motorových vozidiel skvapalnenými uhľovodíkovými plynmi),
  - neboli dodržiavané predpísané vzdialenosti zásobníkov na propán – bután od iných stavebných objektov, vstupov do podzemných priestorov a kanalizačných vpustí,
  - zistilo sa používanie neplatných predpisov pri projektovaní,
- neboli spracované v požadovanom rozsahu postupy vykonávania tlakových skúšok a ich vyhodnotenie
- v dokumentácii neboli stanovené požiadavky na ukladanie potrubí (zemné práce, uloženie potrubia vo výkope, chráničky)

2. Projektová dokumentácia stavieb

Počet posudzovaných **projektových dokumentácií** je rovnako ako v roku 2003 stabilizovaný. Všeobecne sa dá konštatovať, že kvalita predkladanej dokumentácie je lepšia, najmä zásluhou pravidelných klientov. Pozitívnu úlohu v tomto smere malo aj pôsobenie stavebných úradov, ktoré požiadavky uvedené v odborných vyjadreniach k dokumentáciám sledujú až po kolaudáciu. Z hľadiska druhu stavieb najväčší počet predstavovali projektové dokumentácie rekonštrukcií a plynofikácií kotolní, plynofikácie obcí, čerpacích staníc pohonných hmôt, čerpacích staníc LPG, čističiek odpadových vôd, objekty bytovej výstavby a nákupných centier a najmä priemyselné a technologické parky.

Pri posudzovaní dokumentácií sa najčastejšie opakovali tieto nedostatky:

- neboli rešpektované požiadavky pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu,
- neboli rešpektované požiadavky na rozmery priestorov pre sociálne a hygienické zariadenia budov, šírky vnútorných komunikácií,
- nebola úplná projektová dokumentácia v zmysle § 9 vyhlášky MŽP SR č. 453/2000 Z. z., to zn. chýbali súhrnné technické, resp. sprievodné správy, statické posúdenia, spôsob zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení pri výstavbe aj pri budúcej prevádzke,
- projektová dokumentácia (najčastejšie statické posúdenie) nebola vypracovaná odborne spôsobilou osobou,
- spracovanie výkresovej časti projektovej dokumentácie nebolo dostatočné, najmä spôsoby riešenia posudzovaných častí – z hľadiska stavebného riešenia vzhľadom na bezpečnosť budúcej prevádzky, resp. využívania objektu,
- nebola dodržaná minimálna požadovaná šírka a výška priechodov, šírka schodišťových stupňov, na schodištiach ne boli vyznačené rozmery schodišťových stupňov, chýbali

zábradlia na voľnej strane schodišťa, nebolo riešené farebné odlišenie prvého a posledného schodišťového stupňa od okolitej podlahy v súlade s požiadavkami vyhl. SÚBP č. 59/1982 Zb. v znení neskorších predpisov,

- nedostatočne bola riešená svetlá výška pracoviska,
- točité schodišťa boli navrhované aj ako hlavné schodišťa,
- neboli navrhnuté ochranné konštrukcie pri oknách s nízkym parapetom,
- neboli riešené bezpečné vstupy do podzemných priestorov a na strechy objektov,
- pre chladené miestnosti s teplotou nižšou ako 0 st. C neboli navrhnuté predpísané postupy na bezpečný spôsob opustenia miestnosti,
- pri vykonávaní stavebných prác v mimoriadnych podmienkach (napr. práce za prevádzky) neboli určené zásady technických a organizačných opatrení na zaistenie bezpečnosti práce,
- nedostatočne boli riešené požiadavky na manipuláciu a skladovanie materiálu,
- chýbal protokol o určení prostredia pre elektrické zariadenia,
- dokumentácia neobsahovala svetelnotechnický projekt podľa čl. 2.2 STN 36 0450,
- nedostatočne bola riešená výfuková plocha v kotolni,
- nedostatočne boli riešené poistné zariadenia na tlakových zariadeniach a rozvodov vzduchu a pary,
- súčasťou projektov nebolo vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození vyplývajúcich z navrhovaných riešení v určených prevádzkových a užívateľských podmienkach a návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam v zmysle § 6 ods. 1 zákona NR SR č. 330/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov,
- boli navrhované zariadenia podľa neplatných predpisov a STN.
- pri použití celopresklených dvier a stien neboli akceptované bezpečnostné požiadavky na materiál a vyhotovenie.

Odstránené: -

3. Úradné skúšky vyhradených technických zariadení (VTZ)

Prvé úradné skúšky vyhradených technických zariadení sú jedným z najčastejších inšpekčných výkonov vykonávaných Technickou inšpekciou v teréne. Pri výkone prvých úradných skúšok bolo zistené, že montážne organizácie pri uvádzaní určených výrobkov, ktoré sú súčasne aj vyhradenými technickými zariadeniami, do prevádzky, nerozlišovali pojmy „kontrola pracovného prostredia pred jeho uvedením do prevádzky podľa § 4 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 159/2001 Z. z.“ a „posudzovanie zhody určených výrobkov pred ich uvedením na trh alebo uvedením do prevádzky podľa zákona č. 264/1999 Z. z.“. Prvé úradné skúšky na vyhradených technických zariadeniach, ktoré sú súčasne aj určenými výrobkami v zmysle zákona č. 264/1999 Z. z. sa vykonávali len v rozsahu tzv. preberacej skúšky, to znamená, že sa pri skúške preverovala funkčnosť zariadenia a neopakovali sa úkony, ktoré boli súčasťou posúdenia zhody podľa zákona č. 264/1999 Z. z..

Najčastejšie zistené nedostatky:

Tlakové zariadenia:

- nedostatočne bola pripravená sprievodná technická dokumentácia zariadenia,
- nedostatočne bola pripravená prevádzková dokumentácia preberaného zariadenia (prevádzkový denník, miestny prevádzkový poriadok),
- neukončené stavebné práce (ukotvenie zariadení, podlahy),
- nedostatočne pripravené zariadenie na vnútornú prehliadku a na tlakovú skúšku,
- neúplné vyhlásenia o zhode od výrobcov zariadení (nie je možné identifikovať akým spôsobom bolo zariadenie posudzované a kto ho posudzoval),
- nesprávne nastavené otváracie pretlaky poistných ventilov,
- nedôsledne spracovaný postup na odskúšanie blokáď na vysokú teplotu spalín u rýchlodyvíjačov pary.

Zdvíhacie zariadenia:

- nedostatočne bola pripravená sprievodná technická dokumentácia zariadenia,

- chýbali doklady o prehliadkach oceľových konštrukcií,
- chýbali schémy,
- chýbali doklady k častiam zariadení, ktoré sú potrebné pre posúdenie zariadenia (vyhlásenia o zhode, certifikáty vydané notifikovanými osobami, doklady o vykonaní skúšok zariadenia).

Elektrické zariadenia:

- dokumentácia EZ nezodpovedala skutkovému stavu – neboli zaznamenané zmeny do projektu počas montáže,
- chýbali doklady k častiam zariadení, ktoré sú potrebné pre posúdenie zariadenia (vyhlásenia o zhode, certifikáty vydané SKTC, doklady o vykonaní skúšok zariadenia),
- nedostatočne boli vykonané odborné prehliadky a odborné skúšky elektrických zariadení,
- neboli vyhovujúco riešené uloženia vnútorných zvodov aktívnych bleskozvodov,
- pre zásuvky prevádzkované vo vonkajšom prostredí nebolo vyhotovené istenie prúdovým chráničom v zmysle čl. 471.2.3 STN 33 2000-4-47:2001,
- skúšobné svorky bleskozvodov neboli opatrené mosadznými matkami alebo skrutkami,
- krytie rozvádzačov nezodpovedalo údajom na štítku alebo v dokumentácii.

4. Opakované skúšky V TZ

Opakované úradné skúšky vyhradených technických zariadení boli najčastejším inšpekčným výkonom vykonaným Technickou inšpekciou v roku 2004. Najviac opakovaných úradných skúšok bolo vykonaných na vyhradených zdvíhacích zariadeniach a vyhradených tlakových zariadeniach. Oproti predchádzajúcim rokom začali sa vykonávať opakované úradné skúšky na plynových zariadeniach, u ktorých prešla 6-ročná lehota na ich vykonanie v zmysle vyhlášky MPSVR č. 718/2002 Z. z.. Opakované úradné skúšky boli vykonané na všetkých zariadeniach, u ktorých prevádzkovateľ požiadal o jej vykonanie. Opakované úradné skúšky zariadení boli vykonávané aj z podnetov inšpektorov Technickej inšpekcie, ktorí upozorňovali prevádzkovateľov na nedodržané lehoty a títo až na základe upozornenia podali žiadosť o vykonanie opakovanej úradnej skúšky zariadenia.

Pri opakovaných úradných skúškach **tlakových zariadení** sa často vyskytujú problémy so zabezpečením pripravenosti zariadenia ku skúškam na požadovaný rozsah (najmä na vnútorné prehliadky a na tlakovú skúšku). Prevádzkovatelia majú sprievodnú dokumentáciu v nedostatočnom rozsahu a nedostatočne vedú dokumentáciu o prevádzke zariadení. V priebehu roka boli vo viacerých prípadoch vykonané opakované úradné skúšky TNS vo výmenníkových staniaciach. Niektoré z uvedených zariadení boli vyrobené ešte koncom päťdesiatych a začiatkom šesťdesiatych rokov minulého storočia, čomu zodpovedá v mnohých prípadoch aj technický stav. Prevádzkovatelia však nedostatočne zabezpečujú vykonávanie pravidelných odborných prehliadok a skúšok a odstraňovanie zistených nedostatkov zariadení počas prevádzky, čo má negatívny vplyv na technický stav týchto zariadení.

Veľmi časté sú značné korózne napadnutia vnútorných stien nádob. Z uvedených dôvodov sa potom vykonávajú úradné skúšky hlavne pred začatím vykurovacej sezóny. Niektoré firmy zatiaľ veľmi málo investujú do obnovy zastaralých technologických zariadení na výrobu a rozvod tepla.

Väčšina výkonov opakovaných úradných skúšok **zdvíhacích zariadení** bola vykonávaná na výtahoch a žeriavoch. Tu sa podarilo presadiť spôsob výkonu opakovaných úradných skúšok na uvedených ZZ, ktoré boli na skúšku vopred pripravené. To sa odzrkadlilo aj na počte zistených nedostatkov pri skúške. Zostávajú problémy neúplnou dokumentáciou zariadení, opakujú sa nepovolené zásahy do konštrukcie zariadení bez zdokumentovania, nevyhovujú parametre elektrických obvodov (nevyhovujúci izolačný stav, impedancia), nedostatočne vykonávaná údržba (pre prevádzku zariadení najdôležitejšie). Pri opakovaných úradných skúškach výtahov sa najčastejšie zistilo, že boli odstavené a nefunkčné stanice umiestnené

v dolných častiach výťahovej šachty, najmä 1.poschodie a suterén. Pri tomto riešení nie je možné vykonávať plnohodnotne výkon úradnej skúšky, pričom servisná organizácia odoberá potom odiaľ náhradné diely, najmä dverné uzávierky a spínače dverí.

Zostávajú problémy s výťahmi bez kabínových dverí. Sadaním budov často dochádza k deformáciám portálov tak, že čelná stena šachty nevyhovuje predpisom platným v čase uvedenia výťahov do prevádzky (čl. 24, časť 5 STN 27 4009). Riešením je, že užívateľ opraví portál (čelná stena), čo je nákladné, alebo dá namontovať kabínové dvere. Pri druhom riešení dochádza k sťažnostiam užívateľov.

Opakované úradné skúšky **elektrických zariadení** boli vykonávané najmä na regulačných staniciach plynu, na transformačných staniciach a elektrických prípojkách VN. Z nedostatkov je treba spomenúť neúplnú dokumentáciu skutočného vyhotovenia a nedostatočne vykonávané odborné prehliadky a skúšky zariadení (nie sú vykonávané predpísané merania).

Pri opakovaných úradných skúškach **plynových zariadení** boli zisťované nedostatky hlavne v neúplnej sprievodnej a prevádzkovej dokumentácii a v nedostatočnom vykonávaní pravidelných odborných prehliadok a skúšok zariadení v prevádzke. Takýto stav bol zväčša pri zmene vlastníkov firmy alebo organizačných zmenách v organizáciách.

5. Osvedčovanie technických zariadení, technológií, prototypov.

Počet osvedčovaných technických zariadení, technológií a strojov sa v roku 2004 zvýšil. Poklesol však počet požiadaviek na posudzovanie nových zariadení z dovozu, pretože tieto už majú vyhlásenia o zhode vystavené výrobcom alebo splnomocnencom. Je potrebné zdôrazniť, že napriek týmto vydaným vyhláseniam o zhode, mnoho výrobcov nepozná alebo nerešpektuje požiadavky platného nariadenia vlády č. 310/2004 Z. z. o strojoch (Smernice Rady č. 98/37/ES v znení smernice č. 98/79/ ES). Zvýšil sa počet žiadostí na vykonanie kontroly strojových zariadení pri uvádzaní do prevádzky v zmysle nariadenia vlády SR č. 159/2001 Z. z. v znení nariadenia vlády č. 470/2003 Z. z. (smernica 89/655). Najväčšie nedostatky v tejto oblasti sa vyskytovali v rozsahu sprievodnej dokumentácie a nerešpektovania požiadaviek bezpečnosti vyplývajúcich z týchto Smerníc. Medzi tieto patrili chýbajúca analýza zostatkových nebezpečenstiev v dokumentácii, nedostatočne označené ovládacie prvky zariadení, chýbajúce alebo nefunkčné ochranné a zabezpečovacie zariadenia, nedostatočne vypracované návody na obsluhu stroja (s ohľadom na riešenie požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci).

Medzi najčastejšie nedostatky pri posudzovaní bezpečnosti už prevádzkovaných starších strojových zariadení patrili okrem technických nedostatkov nedostatočná sprievodná dokumentácia, návody na obsluhu a údržbu.

6. Overovanie odbornej spôsobilosti organizácií (§ 4 vyhlášky MPSVR č. 718/2002 Z. z.)

Overovanie odbornej spôsobilosti organizácii bolo vykonávané v zmysle § 4 vyhl. MPSVR SR č. 718/2002 Z. z. Najviac žiadateľov žiadalo o preverenie odbornej spôsobilosti na výrobu, montáž, opravy a údržbu elektrických zariadení. V oblasti tlakových zariadení, zdvíhacích zariadení a plynových zariadení to bolo preverovanie na montáž, opravy, údržbu a skúšanie uvedených zariadení.

Mnohé žiadosti neobsahovali predpísané náležitosti a preto boli dodatočne dopĺňané. Táto skutočnosť a tiež zisťované nedostatky v priebehu preverovania spôsobovali zdĺhavé vybavovanie.

Najčastejšie zistené nedostatky (spoločné pre všetky zariadenia):

- neboli vypracované organizačné pokyny pre zaistenie bezpečnosti a dodávok v rozsahu požadovaného oprávnenia,
- nedostatočná odborná spôsobilosť pracovníkov na vykonávanie činnosti na VTZ,
- nedostatočné vybavenie, predpismi, meracími a skúšobnými prístrojmi a zariadeniami.

7. Preverovanie odbornej spôsobilosti pracovníkov (§ 15, 16, 18, 24 vyhlášky č. 718/2002 Z. z.)

Najviac preverovaných pracovníkov bolo na vykonávanie odborných prehliadok a odborných skúšok vyhradených elektrických zariadení a na riadenie činností na opravy vyhradených plynových zariadení.

Úspešnosť skúšaných pracovníkov bola vyššia ako v minulých rokoch a bola okolo 70%. Dôvodmi neúspešnosti preverovania bola nedostatočná teoretická príprava a praktický zácvik.

8. Overovanie odbornej spôsobilosti obsluhy (§ 17 vyhlášky č. 718/2002 Z. z.)

Najviac preverovaných pracovníkov bolo na obsluhu kotlov (kuriči), na obsluhu vyhradených plynových zariadení (pece, regulačné stanice plynu, čerpace stanice LPG), na obsluhu žeriavov a pohyblivých pracovných plošín. Medzi nedostatky môžeme uviesť najmä nesprávne a nedostatočne uvádzané potrebné údaje v prihláškach na preverenie. Úspešnosť skúšaných pracovníkov bola však pomerne vysoká. Je to aj z dôvodu, že školenia pracovníkov sú zabezpečované oprávnenými firmami na vzdelávanie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.